

SOSYOLOJİDEN PSİKIYATRİYE

Sosyoloji literatüründe psikiyatrinin ilgi alanına giren hastalıklar özel olarak değil fakat "sapma" genel başlığı altında ele alınıp incelenmektedir. Sapma ya da sosyal sapmaya ilişkin literatüre baktığımızda burada birbirinden ayrı iki yaklaşımın genel ilkelerinin, temel sayıltılarının; bu yaklaşımlar altında geliştirilen kuramların ve kavramsal çerçevelerin; bu yaklaşım ve kuramlara bağlı kalınarak gerçekleştirilen araştırmaların metodolojilerinin ve veri toplama tekniklerinin bir diğerinden özsel bir farklılık sergilediğini, dolayısıyla gerek ulaştıkları sonuç ve bulguların gerek önerdikleri çözümlerin bir diğerinden ayrı olduğunu gözlemlemekteyiz.

Rubington ve Weinberg adlı sosyologlar sapma konusunda yazdıkları Deviance adlı kitapta sapmaya ilişkin bu iki farklı anlayışı şöyle tanıtmaktadırlar:

1) Sapmayı objektif olgu olarak gören yaklaşım:

Bu yaklaşımda incelenen toplumun normlarına, değerlerine, normal tanımlarına eğilinir ve bunlardan sapan her tutum, davranış ve düşünce sapma olarak değerlendirilir. Bu yaklaşımı benimseyen sosyologlar şu üç sayıltıdan hareket ederler:

- a) Topumlardaki normlar, değerler, normal tanımları üzerinde geniş bir konsensus vardır. Bu konsensus sapmanın tanımlanmasını kolaylaştırır.
- b) Sapma kınama, dedikodu veya yasal eylem, tedavi gibi yaptırımları harekete geçirir.
- c) Sapmaya karşı gösterilen tepki toplumun ortak değer ve normlarını, normal tanımlarını pekiştirir.

Bu yaklaşımı benimseyenler temelde şu soruları sorarlar: Sapmayı en çok hangi sosyo-ekonomik koşullar üretir? Sapma en aza nasıl indirilebilir veya kontrol altına alınabilir? v.b.